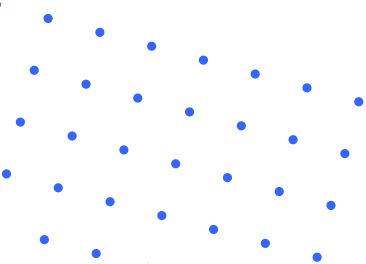
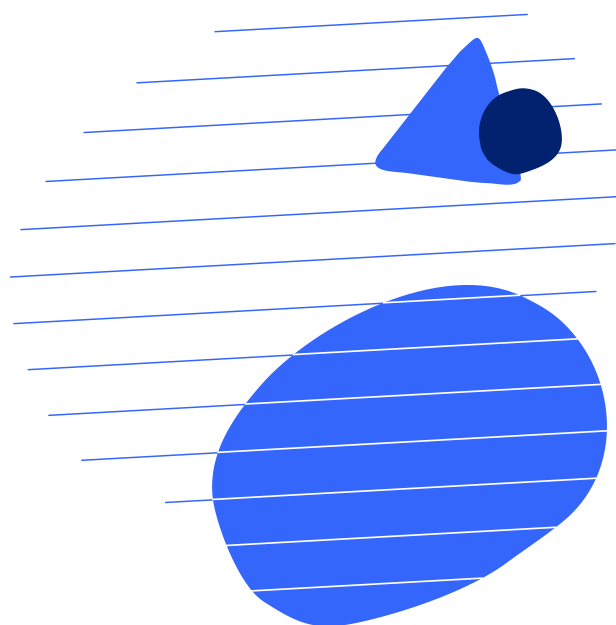

Národní pedagogický institut
České republiky

Metodický průvodce pro zavedení kombinované výuky v denní formě vzdělávání středních škol

Obsah

Obsah	1
1 Úvod	4
1.1 Proč a jak vznikl metodický průvodce	4
1.2 Co to je kombinovaná výuka	4
1.3 Legislativní rámec kombinované výuky na středních školách.....	5
1.4 Doporučené modely kombinované výuky.....	5
1.4.1 Časová specifikace doporučených modelů KV	5
1.4.2 Obsahová specifikace doporučených modelů KV	6
2 Fáze přípravná k zavedení kombinované výuky ve škole.....	7
2.1 První kroky.....	7
2.2 Vytvoření realizačního týmu	7
2.3 Vypracování detailního plánu zavedení kombinované výuky.....	8
2.4 Organizační modely kombinované výuky.....	9
2.5 Technologické vybavení školy.....	9
2.6 Stanovení časového harmonogramu	10
2.7 Rozpočet.....	10
2.8 Schválení plánu zavedení kombinované výuky.....	10
2.9 Komunikace mezi všemi zúčastněnými.....	11
3 Fáze implementace kombinované výuky	12
3.1 Rozvoj pedagogických dovedností a připravenosti učitelů pro KV	12
3.2 Žáci a jejich příprava na kombinovanou výuku	12
3.3 Komunikace a spolupráce se zainteresovanými stranami	13
3.4 IT infrastruktura a technologické vybavení.....	13
3.5 Začlenění kombinované výuky do školní dokumentace	14
3.5.1 Začlenění kombinované výuky do školního řádu	14

3.5.2	<i>Začlenění kombinované výuky do školního vzdělávacího programu (ŠVP)</i>	16
3.5.3	<i>Začlenění kombinované výuky do ostatní školní dokumentace</i>	19
3.6	Výukové materiály a obsah	21
3.7	Nastavení pravidel pro podporu žáků ze sociálně znevýhodněných rodin, komunikace s jejich ZZ21	
3.8	Další provoz školy ovlivněný zavedením kombinované výuky	22
3.8.1	<i>Zajištění stravování žáků začleněných do kombinované výuky</i>	22
3.8.2	<i>Zajištění podmínek v DM žáků zařazených do kombinované výuky</i>	22
4	Fáze běžného provozu kombinované výuky	23
4.1	Pravidelné vyhodnocování efektivity	23
4.2	Zavádění KV do dalších ročníků, vyučovacích předmětů a studijních oborů	23
4.2.1	<i>Ověření modelu kombinované výuky</i>	23
4.2.2	<i>Okamžitá zpětná vazba</i>	24
4.3	Rozvoj pedagogických pracovníků, školení, podpora, úprava ŠVP	24
4.4	Financování a technická údržba	24
5	Přílohy	25
5.1	Příloha 1: Použité zkratky	25
5.2	Příloha 2: Ukázky zavedení kombinované výuky do školního řádu	26
5.2.1	<i>Příklad první</i>	26
5.2.2	<i>Příklad druhý</i>	27
5.3	Příloha 3: Školní kodex pro distanční výuku	27
5.4	Příloha 4: Příklad komplexního rámce pro evaluaci efektivity kombinované výuky	28
5.4.1	<i>Oblasti sledování efektivity</i>	28
5.4.2	<i>Zpracování výsledků</i>	31

Na metodickém průvodci se autorsky a konzultačně podílely školy:

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Soudní 20, Nymburk

Základní škola Radostná, s.r.o., Komenského 72, Zdice

SŠ FUTURUM, s.r.o., Hornoměřolská 873, Praha

Základní škola a Mateřská škola, Koryčanská 47, Střílky

Gymnázium Havířov-Podlesí, Studentská 1198/11, Havířov-Podlesí

Gymnázium Teplice, Čs. dobrovolců 530, Teplice

Střední škola AGC a.s., Rooseveltovo nám. 5, Teplice

Střední škola polytechnická, Sýkorova 613/1, Havířov-Šumbark

1 Úvod

Tento metodický průvodce je určen školám, které se rozhodly zavádět **kombinovanou výuku** jako součást své vzdělávací praxe. Je navržen tak, aby vás **krok za krokem provedl celým procesem přípravy, implementace a ověřování tohoto způsobu výuky**.

Kombinovaná výuka propojuje **prezenční a distanční formy učení**, a tím nabízí flexibilnější přístup ke vzdělávání. Zároveň ovšem vyžaduje **promyšlený a systematický postup při zavádění**, aby mohla být skutečně přínosná pro žáky, učitele i celou školu.

Celý proces je v tomto metodickém průvodci rozčleněn do **tří hlavních fází**, které pokrývají jak organizační, tak didaktické aspekty zavedení kombinované výuky:

1. **Fáze přípravná** – zmapování potřeb, nastavení vize a podmínek pro zavádění výuky
2. **Fáze implementační** – výběr vhodných modelů kombinované výuky a jejich zavedení do výuky
3. **Fáze běžného provozu** – začlenění kombinované výuky do každodenního chodu školy

Metodický průvodce tak poskytuje **praktický a srozumitelný návod**, který může sloužit jako opora ředitelům škol, koordinátorům výuky, pedagogům, dalším členům školního týmu, školské radě i zákonným zástupcům při zavádění inovativních forem vzdělávání.

1.1 Proč a jak vznikl metodický průvodce

Tento metodický průvodce vznikl jako **praktický průvodce pro školy**, které se rozhodly zavést kombinovanou výuku. Nabízí osvědčené postupy a doporučení vycházející ze zkušeností škol zapojených do **pokusného ověřování kombinované výuky**.

Zkušenosti z praxe ukazují, že úspěch kombinované výuky stojí na čtyřech klíčových faktorech:

- **Důsledná příprava** – promyšlené plánování a organizace
- **Zapojení všech aktérů** – spolupráce učitelů, žáků i rodičů
- **Flexibilita** – schopnost reagovat na změny
- **Otevřená komunikace** – sdílení informací a zpětné vazby
- **Nastavený systém evaluace** – průběžné sledování vlivu kombinované výuky na výsledky žáků

Metodický průvodce má za cíl **provést vás krok za krokem celým procesem** – od prvních úvah až po běžný provoz kombinované výuky.

1.2 Co to je kombinovaná výuka

Kombinovaná výuka (dále také KV) je plánované a systematické střídání výuky ve škole (prezenčně) a mimo školu (distančně, např. z domova, z domova mládeže, knihovny), uplatňuje se při denní formě vzdělávání podle § 25 odst. 2 písm. a) školského zákona. Jejím cílem je způsob vzdělávání, kterým se posiluje žakovská autonomie, kompetence a dovednosti žáka, podporuje se samostatnost a odpovědnost za vlastní vzdělávání.

Distanční výuka je výuka, při které se žák nachází mimo přímý dosah učitele, obvykle úplně mimo objekt školy. Průběh distanční části KV může být synchronní nebo asynchronní:

Synchronní výuka se vyznačuje současnou spoluprací žáka a učitele nebo žáků mezi sebou v určitém, předem stanoveném časovém úseku nebo podle stanoveného rozvrhu hodin (podobně jako je tomu při prezenční části denní výuky). Synchronní výuka je technicky realizována současným využíváním obvykle jedné technologické platformy pro online komunikaci všemi účastníky synchronní výuky.

Asynchronní výuka se vyznačuje tím, že komunikace mezi žákem a učitelem nebo žáky mezi sebou neprobíhá v omezeném (předem daném) časovém úseku nebo v čase stanoveném pravidelným rozvrhem hodin. Žák je zde ten, kdo samostatně plní zadané úkoly mimo přímý dohled učitele v čase, který si určí sám nebo po dohodě s vyučujícím. Učitel je ale v předem domluveném režimu žákům k dispozici, aby jim poskytl podporu nebo zpětnou vazbu.

1.3 Legislativní rámec kombinované výuky na středních školách

Legislativní rámec pravidel, podmínek a požadavků umožňující realizovat kombinovanou výuku ve vaší škole je dán:

- a) zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon
- b) zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- c) vyhláškou č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři
- d) opatřením ministra čj. MSMT-27467/2025-9
- e) metodickým doporučením pro kombinovanou výuku ve středních školách a konzervatořích v souladu s platnou legislativou (zpracoval odbor 22 MŠMT)

Před zahájením činnosti školy směřující k zavedení kombinované výuky je potřeba prostudovat platná znění těchto zákonných a podzákonných norem.

Zde je nutné upozornit v rámci legislativy na rozdíl mezi pojmy **kombinované vzdělávání** a **kombinovaná výuka**.

1.4 Doporučené modely kombinované výuky

Zákonná úprava školského zákona nespecifikuje konkrétní podobu aplikovatelných modelů kombinované výuky, stanovuje však maximální možný poměr distanční a prezenční části výuky v rámci celkové roční hodinové dotace stanovené příslušným ŠVP.

1.4.1 Časová specifikace doporučených modelů KV

Nejčastěji byly v rámci pokusného ověřování modely KV navrženy jako kombinace prezenční a distanční výuky ve stanovené časové frekvenci. Z pohledu plánování a provozu školy se osvědčily zejména modely pravidelně aplikující distanční výuku jeden nebo více celých vyučovacích dnů v týdnu nebo v měsíci.

- a) Jedna nebo více jednotlivých (nesouvislých) vyučovacích hodin distanční výuky v týdnu. Například: DV probíhá 2 vyučovací hodiny v pondělí a jednu vyučovací hodinu v pátek.
- b) Jeden celý den nebo více celých dnů v týdnu. Například: DV probíhá celé úterý a středu, pravidelně každý týden.
- c) Jeden celý den nebo více celých dnů ve čtrnáctidenním cyklu. Například: DV je zařazena každé liché pondělí.
- d) Jeden celý den nebo více celých dnů v rámci měsíčního (čtyřtýdenního) cyklu. Například: DV je zavedena ve 2 konkrétních dnech v měsíci.

- e) Jeden celý týden nebo více celých týdnů v měsíčním cyklu. Například: Střídání prezenční a distanční výuky probíhá tak, že se střídá jeden týden DV a čtyři týdny prezenční výuky.
- f) Jeden celý den nebo více celých dnů v rámci jednoho pololetí. Například: DV je uplatněna v rámci pravidelných aktivit – projektů (kvartálních, pololetních, ročních).
- g) Plánovaná jednorázová distanční výuka, důvody jsou na začátku školního roku zjevné, termíny stanovené a důvody se opakují. Například: vždy v období maturitní zkoušky.

1.4.2 Obsahová specifikace doporučených modelů KV

Kombinace prezenční a distanční formy může být nastavena také v návaznosti na rozvržení obsahu vzdělávání. Distanční forma výuky je plánována a využita pro realizaci části vzdělávacího obsahu. Distančně lze realizovat např. projekty, určité úkoly nebo vyučovací předměty.

2 Fáze přípravná k zavedení kombinované výuky ve škole

Příprava k zavedení kombinované výuky ve škole zahrnuje několik kroků, které je třeba pečlivě naplánovat a realizovat. Zde je několik doporučených kroků pro přípravu.

2.1 První kroky

Seznamte se se zákonnou úpravou kombinované výuky a variantami (modely) možných řešení. Posuďte, které modely jsou možné pro váš typ školy.

Zorganizujte úvodní schůzky vedení školy a zřizovatele, vedení školy a pedagogického sboru k diskusi nad záměrem zavedení KV ve vaší škole. Iniciátorem takové schůzky může být kdokoliv z výše uvedených, případně i zákonní zástupci. Výsledkem takové schůzky by mělo být zjištění, zda zúčastnění (alespoň někteří), mají zájem na rozvoji této myšlenky pracovat, nastudovat potřebné informace a věnovat čas přípravě projektu zavedení KV ve škole. Výraznou pomocí může být konzultace s učiteli ze škol, které realizují kombinovanou výuku.

2.2 Vytvoření realizačního týmu

Vytvoření realizačního týmu pro kvalitní realizaci kombinované výuky ve škole je klíčovým krokem pro její úspěšné zavedení a dlouhodobou efektivitu. Tento tým musí mít jasné stanovené role, odpovědnosti a cíle, aby zajistil hladkou implementaci KV, podporu učitelů, žáků a zákonných zástupců žáků (dále ZZ) a aby vyřešil případné problémy, které mohou během realizace vzniknout. Následující kroky popisují, jak takový tým vytvořit a které role by měl zahrnovat.

Doporučený postup

Zavedení kombinované výuky ve škole je týmová aktivita, kterou je potřeba efektivně řídit a výstupy kontrolovat. Do tohoto týmu zařaďte:

- a) vedení školy
- b) učitele – zejména ty, kteří mají pozitivní vztah k distanční výuce
- c) ICT metodiky
- d) AP (metodiky SVP)
- e) metodika primární prevence – zejména pokud budete zapojovat do KV pouze jednotlivce ve třídě (speciální režim jednoho žáka má obvykle dopad na klima ve třídě)
- f) případně reprezentanta zákonných zástupců.

Definujte role a odpovědnosti jednotlivých členů týmu (např. technologie, pedagogika, problematika žáků se SVP, komunikace se ZZ). Specifikujte činnosti, u kterých očekáváte, že budou členové realizačního týmu vykonávat nad rámec úvazku, a projednejte s nimi smluvní formu takové činnosti.

2.3 Vypracování detailního plánu zavedení kombinované výuky

Vypracování detailního plánu zavedení kombinované výuky ve škole je klíčovým krokem pro její úspěšné zavedení a dlouhodobou udržitelnost. Tento plán by měl obsahovat nejen konkrétní kroky a milníky, ale i přehled o potřebných zdrojích, odpovědnostech a měl by obsahovat i harmonogram. Následující struktura plánu vám pomůže systematicky přistoupit k zavádění KV.

Doporučený postup

Podle zamýšleného zavedení kombinované výuky posuďte, zda celý proces řídit:

- a) jako sled postupných dílčích činností v malých týmech (například zavedení kombinované výuky jen v jednom vyučovacím předmětu nebo ročníku) s pilotáží a postupným vyhodnocováním výsledků a narůstáním objemu kombinované výuky, nebo
- b) jako jednorázové zavedení kombinované výuky do velké části aktivit školy.

Obecně lze doporučit postup podle varianty **a**, a to zejména, pokud jsou značné rozdíly v ICT dovednostech jednotlivých členů pedagogického sboru.

Proveďte analýzu současného vzdělávacího procesu na škole, abyste získali data pro srovnání výchozího stavu a stavu po zavedení KV. Zpracujte vlastní SWOT analýzu zavedení kombinované výuky v konkrétních podmínkách vaší školy. Pro základní strukturu můžete použít obecnou SWOT analýzu pro kombinovanou výuku.

Formulujte jasné a konkrétní cíle, které by měla kombinovaná výuka ve vaší škole naplnit, a to z pohledu všech zainteresovaných (žák, učitel, vedení školy, zákonný zástupce). Tyto cíle by měly ideálně naplňovat i cíle školy a cíle stanovené pro všechny vaše ŠVP, které plánujete do kombinované výuky zařadit. Například evidujte, jak je výuka vedena, jaká práce je zadávána, s jakým cílem, jaké kompetence u žáků posiluje a jak se ověřuje/posuzuje, že žák úkol/učivo splnil.

Projděte ŠVP ve všech vyučovacích předmětech, pro které chcete kombinovanou výuku ve škole zavést, a stanovte, pro které předměty, případně tematické celky, považujete distanční výuku za přínosnou. Utvořte si představu, jakou roli bude mít kombinovaná výuka (zejména její distanční část) při naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat.

K dispozici jsou také příklady inspirativní praxe škol, které se zúčastnily pokusného ověřování KV. Příklady najdete na webu: <https://pokusneoverovani-kv.npi.cz/>. (Upozornění: Je možné, že tento web bude dostupný pouze v průběhu pokusného ověřování KV.)

Projednejte a popište si zejména:

- a) jak budete realizovat proces přechodu žáků mezi standardní denní výukou a kombinovanou výukou a jak zajistíte prostupnost oběma směry
- b) jak budete pracovat se žáky, s jejich ZZ, kteří by nesouhlasili se zařazením nebo nemohou mít žáka po dobu distanční výuky doma
- c) jak bude realizována distanční synchronní část výuky
- d) jak bude zadávána práce pro asynchronní část výuky
- e) jak bude vypadat ověřování výstupů a hodnocení zpracování zadaného tématu, procvičování atd. – jaké jsou možné varianty
- f) jaká je odpovědnost školy vs. ZZ v distanční části
- g) jak škola podpoří rodiny při zajištění domácích podmínek pro distanční výuku
- h) jak budete řešit omlouvání žáků

- i) jak budou vyučující vykazovat práci pro přípravu distanční části výuky – např. časová náročnost vytvoření padletu se zdroji, diferencované pracovní listy
- j) jaké úpravy bude třeba provést do ŠVP školy a do ŠŘ
- k) jak bude získávána zpětná vazba ke KV ze strany žáků, učitelů i zákonných zástupců
- l) možnosti využití kombinované výuky v rámci odborných předmětů
- m) jaký vliv může mít kombinovaná výuka na rizikové chování žáků, případně zapojte preventistu.

Podle režimu, který máte ve škole zavedený pro komunikaci se zákonnými zástupci, svolte setkání a diskutujte s nimi záměr a časový plán zavedení kombinované výuky ve škole. Případné výhrady analyzujte a již na úrovni přípravy zavedení kombinované výuky stanovte opatření, která důvody k těmto výhradám odstraní nebo minimalizují.

V případě, že máte pochybnosti o účelnosti zavedení kombinované výuky v rámci celé školy, postupujte po dílčích krocích. Zaveďte kombinovanou výuku nejprve například v jedné třídě, jednom ročníku nebo jednom předmětu.

2.4 Organizační modely kombinované výuky

Organizační modely kombinované výuky jsou různé způsoby, jak lze propojit prezenční výuku s distančními prvky vzdělávání. Jde o systém výuky, který kombinuje výhody obou přístupů.

Doporučený postup

Stanovte organizační model kombinované výuky, tzn.:

- a) pro které studijní obory, ročníky, třídy, resp. žáky bude kombinovaná výuka zavedena
- b) pro které vyučovací předměty zavedete kombinovanou výuku
- c) stanovte rámcové poměry distanční a prezenční části výuky
- d) stanovte frekvenci distanční části výuky v rámci dne, týdne, měsíce, pololetí
- e) stanovte předpokládanou formu distanční výuky (synchronní/asynchronní/hybridní).

Při stanovení modelů kombinované výuky je potřeba vycházet z definice dané zákonnou úpravou, viz kapitola 1.3, případně využít doporučené příklady modelů, uvedené v kapitole 1.4.

2.5 Technologické vybavení školy

Kombinovanou výuku nejde realizovat bez funkční techniky a dostatečně rychlého připojení k internetu.

Doporučený postup

Proveďte revizi množství a kvality ICT (informační a komunikační techniky) ve škole, případně definujte, co je potřeba vylepšit.

Zpracujte seznam potřebného vybavení a nakupovaných ICT služeb (např. poskytovatele internetového připojení). Nezapomeňte na software (komunikační, prezentační, tvorba obsahu atp.). Pokud počítáte s poskytováním zápůjček ICT žákům, zahrňte toto vybavení do plánu zavedení kombinované výuky.

Pokud nemáte technologie vhodné pro kombinovanou výuku, proveďte analýzu trhu se systémy pro řízení výuky a školními informačními systémy (ŠIS) a vyberte řešení vhodné pro vaše záměry.

Naplánujte školení potenciálních uživatelů nové ICT a připravte ICT metodiky pro řešení technických problémů.

2.6 Stanovení časového harmonogramu

Příprava a zavedení kombinované výuky je časově náročný proces, který musí být v souladu se všemi aktivitami plánovanými ve vaší škole v průběhu celého školního roku, tak aby pokud možno nedocházelo k nárazovému přetěžování zaměstnanců školy vlivem kumulace úkolů spojených s kombinovanou výukou.

Doporučený postup

Zpracujte časový harmonogram a stanovte jasné milníky.

Stanovte, kdy a jak vyhodnotíte úspěšnost zavádění kombinované výuky a kritéria, při jejichž splnění budete pokračovat. Příklad souboru takových kritérií najdete v příloze č. 4.

2.7 Rozpočet

Vypracování rozpočtu pro implementaci a přípravu kombinované výuky ve škole je zásadním krokem, který umožní efektivní a udržitelný přechod na tento typ výuky. Rozpočet musí pokrýt všechny oblasti, od technické infrastruktury až po školení učitelů a podporu žáků.

Doporučený postup

Zpracujte rozpočet plánovaného zavedení kombinované výuky. Například bude potřeba financovat:

- a) nové technické vybavení školy (počítače, interaktivní tabule, kamery...)
- b) nákup dalších nebo nových licencí softwaru (komunikačního, kreativního, didaktického...)
- c) školení zaměstnanců školy (práce s novými technologiemi, nové metody výuky...)
- d) navýšení konektivity školy
- e) navýšení personálních nákladů
- f) další možné nové náklady.

Určete zdroje financování případných zvýšených provozních nákladů.

2.8 Schválení plánu zavedení kombinované výuky

V přípravné fázi je důležitým krokem schválení plánu zavedení kombinované výuky. Jeho přijetí je nezbytné pro zahájení dalších kroků vedoucích k úspěšnému zavedení kombinované výuky.

Doporučený postup

Proveďte diskusi nad zpracovaným plánem nejprve v rámci pedagogického sboru a poté se školskou radou. Získané připomínky vyhodnoťte a zapracujte.

Podle režimu řízení školy projednejte plán zavedení kombinované výuky se zřizovatelem a nechte si plán schválit.

Představte finální plán zavedení kombinované výuky žákům a zákonným zástupcům v dostatečném časovém předstihu. Pro komunikaci finálního plánu zavedení kombinované výuky použijte všechny komunikační prostředky, které běžně pro komunikaci se zákonnými zástupci žáků nebo se zletilými žáky využíváte, abyste zajistili maximální transparentnost vašeho plánu.

2.9 Komunikace mezi všemi zúčastněnými

Úspěšné zavedení kombinované výuky vyžaduje otevřenou a srozumitelnou komunikaci se všemi klíčovými aktéry – pedagogickým sborem, školskou radou, zřizovatelem, žáky i jejich zákonnými zástupci. Cílem je zajistit informovanost a porozumění plánovaným změnám a získat podporu pro celý proces.

Doporučený postup

Z pedagogického sboru určete osobu odpovědnou za koordinaci komunikační kampaně.

Podporujte sdílení zkušeností mezi učiteli (např. formou pravidelných setkání nebo online diskusních fór).

Představte zákonným zástupcům záměr školy a jeho hlavní body včetně časového harmonogramu pro zavedení kombinované výuky. Zaměřte se na rozsah (aplikovaný model) kombinované výuky, kontrolu výstupů, odpovědnost za žáky, hodnocení.

Informujte pravidelně zákonné zástupce všemi komunikačními kanály, které škola používá, o postupu prací na zavedení kombinované výuky, o výhodách a rizicích spojených s KV.

Vytvořte pro zákonné zástupce informační materiály, zveřejněte informaci o KV ve škole, například na webu školy.

Se žáky je prostor komunikovat v rámci třídnických hodin, kterých se může účastnit i koordinátor KV ve škole, případně zástupce vedení školy.

Nabídněte zákonným zástupcům technickou podporu.

3 Fáze implementace kombinované výuky

Máte za sebou fázi plánování KV a připravený plán zavedení KV. Nyní vstupujete do fáze zavedení KV do života školy.

3.1 Rozvoj pedagogických dovedností a připravenosti učitelů pro KV

Učitelé jsou ti, kteří nesou hlavní váhu KV. Proto je potřeba zajistit, aby se v nových podmínkách cítili komfortně a měli dostatečné dovednosti pro přípravu a vedení, zejména distanční části KV.

Doporučený postup

Pedagogům, kteří se chtějí zapojit a cítí potřebu zdokonalit se v některých dovednostech nutných pro realizaci KV, umožněte absolvovat školení a workshopy, které se zaměřují na metody distančního vzdělávání a přípravy vzdělávacího obsahu pro distanční výuku.

Komunikujte s menšími skupinami učitelů náplň KV. Navíc je možné inspirovat propojení předmětů podobného typu a podporovat tvorbu nápadů na realizaci KV.

Věnujte pozornost komunikaci realizačního týmu a vedení školy s učitelským sborem, aby všichni učitelé měli aktuální a stejné informace. Nastavte pravidelné informování všech zúčastněných. Dejte pozor zejména na vysvětlování cílů a významu kombinované výuky učitelům. Nemělo by se stát, že by samotní učitelé nechápali, k čemu má kombinovaná výuka sloužit a jaké cíle si škola v rámci ní vytyčila.

Věnujte pozornost kompetenci učitelů v oblasti ověřování výstupů u žáků.

3.2 Žáci a jejich příprava na kombinovanou výuku

Připravenost žáků na KV je klíčovým faktorem pro její úspěch. Aby byli žáci úspěšní a učitelé mohli efektivně využívat tento výukový model, je důležité se zaměřit na několik aspektů: připravenost žáků na distanční formu výuky, jejich technické a organizační dovednosti, motivaci žáků a jejich podporu od učitelů a ZZ.

Začlenění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) do KV je důležité pro zajištění rovného přístupu ke vzdělání a pro maximální využití potenciálu každého žáka. Aby byla kombinovaná výuka efektivní i pro žáky se SVP, je nutné přizpůsobit výukové metody, materiály a podporu jejich individuálním potřebám.

Doporučený postup

Vysvětlete žákům, jak bude výuka probíhat, jaká jsou pravidla pro KV, aby věděli, jaký je poměr mezi prezenční a online výukou, kdy a jak budou probíhat online hodiny a jaká bude forma komunikace s učiteli.

Zajistěte, aby v rámci implementace kombinované výuky měli žáci doma k dispozici potřebné technické vybavení (např. se jedná o zařízení jako počítač nebo tablet, stabilní a dostatečně rychlé připojení k internetu, sluchátka a mikrofon).

Nabídněte žákům, kteří tato zařízení nemají k dispozici, zapůjčení ze školních zdrojů.

Pomozte žákům nastavit denní rozvrh a doporučte jim, aby si vedli denní plán, kam si budou zapisovat úkoly a termíny.

Podpořte žáky v udržování sociálních kontaktů s ostatními, aby se necítili izolovaní.

Pokud máte ve škole žáky se SVP, vycházejte z IVP, jak budete s těmito žáky v rámci kombinované výuky pracovat, jak máte domluveno zapojení asistenta pedagoga aj.

Spolupracujte s výchovným poradcem, speciálním pedagogem, případně se školním psychologem.

3.3 Komunikace a spolupráce se zainteresovanými stranami

Komunikace a spolupráce se zainteresovanými stranami jsou klíčové. Je nezbytné, aby všichni aktéři KV, učitelé, žáci, studenti, ZZ, zřizovatel a další partneři (např. školní psychologové, technická podpora), byli dostatečně informováni, motivováni a aktivně se podíleli na zavedení a realizaci KV.

Doporučený postup

Informujte pravidelně a transparentně všechny aktéry (viz výše) o průběhu zavádění KV a změnách ve výuce – ideálně jednotným komunikačním kanálem (např. web školy, e-mail, informační systém).

Budujte partnerský přístup k ZZ, založený na respektu a otevřené komunikaci – udržujte dialog, nejen jednostranné informování.

Podporujte mezioborovou spolupráci v rámci pedagogického sboru – např. sdílení osvědčených postupů, vzájemné hospitace, týmové plánování výuky.

Vytvářejte příležitosti pro zpětnou vazbu a reagujte na ni – dejte prostor připomínkám a návrhům, ať už od žáků, ZZ, nebo kolegů, a ukažte, že jsou brány vážně.

3.4 IT infrastruktura a technologické vybavení

V rámci implementace KV budete možná potřebovat aktualizovat stávající nebo nakoupit novou ICT infrastrukturu.

Doporučený postup

Nasmlouvejte dostatečnou kapacitu internetového připojení.

(Do)vybavte kamerami a interaktivními tabulemi učebny určené pro KV.

Nakupte potřebný počet licencí pro váš ŠIS.

Nakupte potřebný počet licencí k SW nástrojům, které jste naplánovali pro tvorbu vzdělávacího obsahu.

Ověřte si technické vybavení a připojení k internetu u všech žáků, se kterými pro KV počítáte, a to minimálně pro fázi ověřování provozu KV.

Ověřte, že všichni učitelé, kteří se účastní KV (minimálně ve fázi ověřování provozu KV), rutinně ovládají veškerou technologii potřebnou pro vaše modely KV. Případně zajistěte jejich proškolení.

3.5 Začlenění kombinované výuky do školní dokumentace

3.5.1 Začlenění kombinované výuky do školního řádu

Zavedení kombinované výuky do školního řádu je důležitým krokem pro její formální ukotvení a zajištění souladu s legislativními požadavky. Školní řád musí reflektovat pravidla organizace výuky, docházky, hodnocení i komunikace při distanční části. Jasné a srozumitelné vymezení práv a povinností všech zúčastněných stran pomáhá předcházet nedorozuměním. Úprava školního řádu zároveň zvyšuje právní jistotu školy při realizaci kombinované výuky.

3.5.1.1 Základní rámec ukotvení KV ve školním řádu

Doporučený postup

Do školního řádu doplňte části, které definují provoz kombinované výuky. Zejména to budou tyto položky:

- a) Definice kombinované výuky a její vymezení v rámci školy.
- b) Pravidla komunikace mezi jednotlivými účastníky kombinované výuky (vedení školy, učitelé, žáci, ZZ).
- c) Popsaná odpovědnost ZZ za vytvoření podmínek pro výuku doma.
- d) Pravidla pro využívání audiovizuálního obsahu.
- e) Pravidla pořizování záznamů z výuky – např. printscreen pro účast ve výuce, povinnost mít zapnutou kameru (vyřešte v této souvislosti GDPR a případné pořízení printscreenu obrazovky učitelem stanovte jako oprávněný zájem školy, popište, že to je jen pro interní účely).
- f) Zvažte, zda se škola zaváže, že poskytne žákům proti smlouvě technické vybavení typu notebook, kamera.
- g) Pravidla k vyřazování a zařazování žáků do KV zapracujte do školního řádu nebo upravte zvláštním předpisem.

Vypracovaný školní řád si nechte schválit školskou radou.

Příklady částí školních řádů popisujících kombinovanou výuku jsou v příloze č. 2 a na webu <https://pokusneoverovani-kv.npi.cz/priklady-skolni-dokumentace>

Je možné zpracovat interní „Kodex pro provoz KV a účast v KV“ a odkazovat na tento interní dokument ve svém ŠŘ. Příklad takového „kodexu“ je uveden v příloze č. 3.

3.5.1.2 Nastavení pravidel pro zařazování a vyřazování žáků do/z kombinované výuky

Zařazování a vyřazování žáků do/z kombinované výuky je citlivý proces, který musí být jasně popsán a pochopen všemi účastníky kombinované výuky, zejména pak ZZ a žáky. Klíčovou roli hraje stanovení a uplatňování jasných kritérií, za kterých mohou být žáci zařazeni nebo vyřazeni z kombinované výuky.

Ukončení účasti žáka na KV může proběhnout: oznámením žáka / zákonného zástupce formou podání žádosti řediteli školy; vlastním rozhodnutím ředitele školy u žáka nebo jiným rozhodnutím ze strany školy. Podrobně viz Metodické doporučení.

Doporučený postup

Pravidla k vyřazování a zařazování žáků do KV zpracujte do školního řádu nebo upravte zvláštním předpisem.

Zvažte zajištění souhlasu zákonných zástupců žáků, případně souhlasu zletilých žáků. Ujistěte se přitom, že ZZ i žák rozumí své roli v kombinované výuce.

Zdůrazněte pravomoc ředitele školy povolit kombinovanou výuku konkrétnímu žákovi, případně vyřadit konkrétního žáka z kombinované výuky, pokud by výsledky žáka ukázaly, že pro něj kombinovaná výuka není vhodná.

Pokud zavádíte KV pro jednotlivé žáky, stanovte si kritéria, za kterých v případě jednotlivce škola umožní kombinovanou výuku, např. žák se SVP, žák sportovně nadaný (speciální režim tréninků).

Mezi povinnosti žáka a ZZ uveďte aktivní účast na distanční části výuky (zmiňte synchronní i asynchronní), včetně včasného a kvalitního vypracování a odevzdání zadaných úloh, úkolů, respektování pokynů vyučujícího, právo na individuální online nebo prezenční konzultace.

3.5.1.3 Pravidla pro hodnocení žáků v rámci kombinované výuky

Transparentní a srozumitelný systém hodnocení pomáhá žákům lépe chápat očekávání, motivuje je k aktivitě a podporuje spravedlivé posouzení jejich výkonu.

Doporučený postup

Nastavte jasná pravidla a kritéria hodnocení pro prezenční, distanční synchronní a distanční asynchronní část.

Představte tato pravidla a kritéria jasně a transparentně vyučujícím, žákům i ZZ.

Zohledněte individuální zlepšení a pokroky žáka – vyrovnávání a zvykání si na online prostředí, zvládání digitálních kompetencí.

Poskytujte žákům konkrétní zpětnou vazbu (zpočátku častěji), ukazujte cestu, podporujte pozitivně úspěchy.

Nastavte pravidla pro hodnocení pasivního zapojení žáka v distanční části výuky.

Nastavte pravidla pro případy, kdy zapojení do KV zhoršuje výsledky žáka.

Ověřujte vliv kombinované výuky na žáky průběžně tak, aby se případné úpravy a změny výuky stihly projevit ještě v daném pololetí a neovlivnily negativně pololetní hodnocení.

3.5.1.4 Pravidla pro omlouvání žáků

Při kombinované výuce je důležité jasně stanovit pravidla omlouvání žáků jak z prezenční, tak z distanční části výuky. Pravidla musí zahrnovat způsob a lhůtu omlouvání, podmínky pro uznání absence a specifikaci, kdy je absence omluvitelná i v případě asynchronní výuky. Transparentní systém omlouvání pomáhá udržovat spravedlivý přístup ke všem žákům a předcházet nejasnostem mezi školou a zákonnými zástupci.

Doporučený postup

Pravidla omlouvání jasně popište do školního řádu. Pro omlouvání neúčasti žáka při synchronní distanční výuce nastavte stejná pravidla jako při prezenční výuce. Při asynchronní výuce jde zejména o termíny odevzdávání vypracovaných úkolů a splnění požadovaných parametrů výstupů (rozsah, forma). Zákonný zástupce žáka by měl sdělit, zda se jedná o zdravotní důvody, rodinné důvody, nebo technické problémy s připojením. Opakované absence bez omluvy řešte se zákonným zástupcem v souladu se školním řádem.

Pokud se jedná o absenci omluvenou a dlouhodobou (např. nemoc), využijte s výhodou asynchronní formu distanční výuky. Zajistěte žákovi přístup k zadáním.

Nastavte ve školním řádu, že by měl ZZ dopředu prokazatelně vyučujícího informovat o důvodech, proč žák nezvládne odevzdat zadanou práci (v případě technických problémů požádat o součinnost školy).

3.5.1.5 Pravidla pro dohled nad žáky (včetně zajištění bezpečnosti) v rámci asynchronní části distanční výuky

U **asynchronní** části distanční výuky je třeba jasně definovat rozsah odpovědnosti školy a zákonných zástupců za dohled nad žáky mimo školní prostředí. Škola by zároveň měla zajistit, aby byly žákům poskytnuty bezpečné digitální nástroje (např. software, aplikace) a jasné pokyny pro samostatnou práci.

Doporučený postup

Ve školním řádu nebo vnitřních směrnících specifikujte, že za dohled a bezpečnost žáků během asynchronní výuky doma odpovídají zákonní zástupci, zatímco škola je odpovědná za bezpečnost digitálního prostředí a za poskytování srozumitelných úkolů.

Vybírejte online nástroje, které splňují požadavky na ochranu osobních údajů a digitální bezpečnost.

Poskytněte žákům a rodičům základní doporučení k bezpečnému chování v online prostředí (např. zásady kyberbezpečnosti).

Podporujte u žáků dovednosti jako plánování, sebeřízení a odpovědnost prostřednictvím výukových materiálů nebo metodických návodů, které pomohou zvládnout práci bez přímého dohledu.

3.5.2 Začlenění kombinované výuky do školního vzdělávacího programu (ŠVP)

Kombinovaná výuka předpokládá systematické a plánovité zavedení distanční výuky do vzdělávacího procesu, viz kapitola 1.2. Z toho vyplývá skutečnost, že zavedení kombinované výuky znamená úpravy ve ŠVP.

Ve ŠVP popište prvky kombinované výuky – především se zaměřte na metody v distanční části, využití platformy, popište, jak bude kombinovaná výuka integrována pro určité ročníky v jednotlivých předmětech; zmiňte rozsah distanční části, podíl asynchronní výuky.

Projednejte začlenění KV do ŠVP se školskou radou.

KV můžete začlenit Dodatkem ke ŠVP, doplnit ŠVP s vyznačenými změnami nebo novou verzí ŠVP.

3.5.2.1 Charakteristika ŠVP

Tato kapitola vymezuje základní zaměření školního vzdělávacího programu a specifika vzdělávání ve zvoleném oboru. V kontextu kombinované výuky by měla být zdůrazněna flexibilita organizace výuky, využívání digitálních technologií a individualizace vzdělávacích cest žáků.

Doporučený postup

3.5.2.1.1 Organizace výuky

Popište, jak bude ve škole kombinovaná výuka organizována – tedy jak se budou střídat prezenční a distanční formy.

Vymezte pravidla pro synchronní a asynchronní výuku, např. které dny/činnosti jsou určeny pro online výuku.

Uveďte, jak bude zajištěna dostupnost výuky pro všechny žáky (technické vybavení, podpora atp.).

Vysvětlete způsob komunikace mezi žáky a pedagogy během online části výuky (např. LMS, e-maily, konzultace).

3.5.2.1.2 Metody výuky

Doporučte metody vhodné pro kombinovanou výuku – např. projektová výuka, samostatná práce žáků.

Zmiňte využívání digitálních nástrojů pro aktivizaci žáků (např. interaktivní nástroje, videokonference, online testování).

Zdůrazněte nutnost střídání metod s ohledem na různé styly učení a technické možnosti žáků.

3.5.2.1.3 Pojetí a cíle vzdělávání

Uveďte, jak kombinovaná výuka podporuje samostatnost, odpovědnost a schopnost celoživotního učení.

Vyzdvihněte rozvoj digitální kompetence a schopnost spolupráce na dálku.

Cíle vzdělávání mohou zahrnovat i rozvoj schopnosti organizovat si vlastní učení a práce s informacemi.

3.5.2.2 Profil absolventa

Profil absolventa by měl reflektovat nové požadavky trhu práce, zejména schopnost adaptace, práce v digitálním prostředí a samostatného řešení úkolů. V kontextu kombinované výuky je vhodné zdůraznit rozvoj autonomie a všech kompetencí.

Doporučený postup

3.5.2.2.1 Klíčové kompetence

V rámci kombinované výuky se klade důraz na kompetenci k učení, k řešení problémů, práci s informacemi, digitální kompetenci a kompetenci k pracovnímu uplatnění.

Zaměřte se také na schopnost plánovat, hodnotit a reflektovat vlastní práci.

3.5.2.2.2 Uplatnění absolventa na trhu práce

Zvažte, jak kombinovaná výuka podporuje připravenost absolventa pro moderní pracovní prostředí, které často využívá digitální nástroje a hybridní formy spolupráce.

Uveďte, jaké dovednosti absolvent získá díky této formě výuky (např. samostatnost, digitální gramotnost, flexibilita, schopnost práce na dálku).

3.5.2.3 Učební plán

V učebním plánu může škola promítnout kombinovanou výuku do časového rozvržení předmětů, struktury týdne nebo školního roku. Je vhodné popsat flexibilitu v organizaci vzdělávání a případné rozdělení výuky na prezenční a distanční části.

Doporučený postup

3.5.2.3.1 Rozpis všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů

Určete, které předměty jsou vhodné pro kombinovanou výuku a které vyžadují převážně prezenční formu (např. praktické vyučování, laboratorní práce).

Označte předměty, kde bude realizována online část výuky, a popište její specifika. Může být vhodné využít tematické celky, které budou zpracovávány distančně.

3.5.2.3.2 Časová dotace

Časová dotace by měla reflektovat rozvržení výuky mezi prezenční a distanční část. U některých předmětů může být část hodin realizována asynchronně – např. samostatnou prací žáka.

Uveďte, jak bude kontrolováno a hodnoceno plnění studijních povinností během distanční části.

3.5.2.3.3 Povinné, povinně volitelné a volitelné předměty

Zvažte možnost zařazení volitelných předmětů zaměřených na digitální gramotnost, online spolupráci, projektové řízení či mediální výchovu.

Definujte, které předměty lze efektivně učit kombinovaně – některé volitelné předměty mohou být realizovány plně distančně.

Uveďte pravidla pro výběr a studium těchto předmětů v kombinované formě.

3.5.2.4 Učební osnovy

Učební osnovy by měly zohlednit nové metody výuky, způsob evaluace výsledků v kombinované formě a možnosti diferenciaci obsahu podle potřeb žáků. Je třeba konkretizovat, jak se mění výukové cíle, výstupy a prostředky výuky.

Doporučený postup

3.5.2.4.1 Předměty

U každého předmětu specifikujte, jaké části budou realizovány distančně a jaké prezenčně.

Uveďte digitální nástroje, které budou využívány (např. LMS, interaktivní platformy, videa).

3.5.2.4.2 Cíle, očekávané výstupy, učivo a metody

Cíle a výstupy formulujte tak, aby zahrnovaly i dovednosti rozvíjené distančně (např. samostatné řešení problémů, vyhledávání informací, práce v týmu na dálku).

V učivu vymezte tematické celky vhodné pro výuku distanční formou.

V metodách uveďte kombinaci prezenčních a distančních forem – např. zadání projektu online, prezentace ve škole.

3.5.2.5 *Hodnocení žáků*

Tato kapitola musí reflektovat způsob hodnocení v kombinované výuce – včetně hodnocení v synchronní i asynchronní části výuky, samostatných výstupů, účasti na distanční výuce a rozvoje klíčových kompetencí. Nutné je dbát na spravedlnost a transparentnost hodnocení.

Doporučený postup

3.5.2.5.1 **Zásady hodnocení výsledků vzdělávání**

Definujte, jak bude hodnocena práce žáka během distanční části výuky (např. úkoly, testy, aktivita na platformách). Hodnocení by mělo být formativní i sumativní, reflektovat proces učení.

Stanovte jasná kritéria a termíny pro odevzdávání úkolů a prezentaci výsledků.

3.5.2.5.2 **Sebehodnocení a rozvoj žáků**

Podporujte pravidelné sebehodnocení žáků – např. formou portfolia, reflexí, online dotazníků.

Zařazujte aktivity vedoucí k sebereflexi žákova pokroku a práce v digitálním prostředí. V kombinované výuce je důležité posilovat odpovědnost žáků za vlastní vzdělávání.

3.5.2.6 *Podmínky vzdělávání*

Zde by měla škola popsat technické, materiální a personální zajištění kombinované výuky. Kapitola se zaměřuje na podporu rovného přístupu ke vzdělávání, zajištění dostupnosti technologií a připravenost pedagogů.

Doporučený postup

3.5.2.6.1 **Materiální a technické vybavení**

Uveďte, jaké technické vybavení má škola k dispozici pro distanční výuku (např. LMS, cloudové služby, videokonferenční systémy).

Popište podporu pro žáky, kteří nemají vlastní zařízení nebo připojení.

Zahrňte přípravu učitelů a přístup ke vzdělávacím zdrojům v digitální podobě.

3.5.3 *Začlenění kombinované výuky do ostatní školní dokumentace*

V této kapitole je zmíněna jak povinná školní dokumentace vyplývající ze školského zákona, tak školní dokumentace nepovinná (tematické plány, ŠIS).

3.5.3.1 *Ostatní školní dokumentace povinná*

3.5.3.1.1 **Výroční zpráva**

Do výročních zpráv školy zařaďte pasáže o průběhu a výsledcích kombinované výuky.

3.5.3.1.2 **Minimální preventivní program (MPP)**

V tomto dokumentu posílejte proškolení o kyberšikaně a pravidel v online prostoru.

3.5.3.2 Ostatní školní dokumentace nepovinná

3.5.3.2.1 Tematické plány

Tematické plány představují nástroj pro efektivní propojení prezenční a distanční výuky. Umožňují rozdělení vzdělávacího obsahu do tematických celků, které respektují časové a organizační možnosti obou forem výuky. Plány pomáhají zajistit návaznost a koordinaci mezi vyučujícími a umožňují flexibilní přizpůsobení obsahu podle potřeb žáků během samotné realizace.

Doporučený postup

Ujasněte si, které klíčové kompetence, průřezová témata a základní gramotnosti se uplatní v rámci konkrétního tematického plánu při prezenční a které při distanční části výuky.

Při práci si rozdělte témata na ta, která:

- vyžadují přímé zapojení učitele (např. laboratorní práce, fyzické aktivity) – ty nechte pro prezenční část výuky;
- lze efektivně vyučovat prostřednictvím online hodin (např. vysvětlení nového učiva, diskuse, rozbor textů, řešení problémových úloh) – hodí se pro synchronní část distanční výuky;
- jsou vhodná pro samostatnou práci (např. četba, rešerše, tvorba projektů, opakování a procvičování, seznámení s učivem, puštění videa) – hodí se pro asynchronní část distanční výuky.

Popište očekávané využití metod a forem výuky vhodných pro distanční výuku (odděleně pro synchronní a asynchronní výuku).

Uved'te také parametry hodnocení žáků v rámci jednotlivých tematických plánů a jak bude hodnoceno zvládnutí látky v prezenční a distanční části. Uved'te konkrétní metody hodnocení, např. testy, projekty, prezentace, samostatné práce, sebehodnocení.

3.5.3.2.2 Zavedení kombinované výuky do školního informačního systému

Zavedení KV je vhodné promítnout i do školního informačního systému (ŠIS), pokud takové řešení škola používá.

Doporučený postup

Stanovte pravidla předávání informací v ŠIS.

Zaměřte se na předávání jasných informací žákům o nastavených pravidlech v ŠIS pro: zápis účasti na distanční výuce, omlouvání z distanční výuky, hodnocení aktivit a výsledků žáků při distanční výuce, zadávání a hodnocení domácích úloh a další pravidla.

Připravte procesy v ŠIS na evidenci absence vyučujících (pracovní neschopnosti) a jejich řešení (zástup) v distanční výuce.

Ujistěte se, že všichni učitelé rozumí v ŠIS novým pravidlům zápisu účasti žáků na distanční výuce a hodnocení aktivit žáků při distanční výuce.

Do směrnic pro vyučující upravte, že PPČ zahrnuje také distanční výuku; popište poměr pro NPČ s ohledem na asynchronní část, kontrolu práce a kvality dodávek.

3.6 Výukové materiály a obsah

V rámci KV je důležité, aby výukové materiály byly dobře strukturované, flexibilní a přístupné, jak pro online, tak pro prezenční část výuky. To znamená, že materiály musí podporovat různé formy učení, jako je samostatné učení, spolupráce mezi žáky, interaktivní úkoly a hodnocení.

Doporučený postup

Využívejte v maximální možné míře již hotové materiály a přizpůsobte je různým formám učení.

Provazujte prezenční a distanční výuku.

Zajistěte srozumitelnost materiálů určených pro samostudium žáků.

Materiály tvořte tak, abyste tím podpořili aktivní zapojení žáků. Pomohou k tomu různorodé formy úkolů a cvičení, které podpoří spolupráci a vzájemnou komunikaci mezi žáky.

Nezapomeňte, že při tvorbě metodických materiálů je potřeba zohlednit technickou dostupnost –kompatibilitu s různými zařízeními a přístupnost i pro méně technicky zdatné žáky.

Mějte vždy jasné cíle, čeho chcete zejména v distanční části KV metodickým materiálem dosáhnout a také jak budete práci s ním hodnotit.

Pokud budete vytvářet vlastní metodické materiály pro kombinovanou výuku, dbejte na jasnou a krátkou formu takového dokumentu.

3.7 Nastavení pravidel pro podporu žáků ze sociálně znevýhodněných rodin, komunikace s jejich ZZ

Při kombinované výuce je nutné věnovat zvýšenou pozornost žákům ze sociálně znevýhodněných rodin. Škola by měla nastavovat jasná pravidla podpory – např. zapůjčení pomůcek, individuální konzultace či doučování – a pružně reagovat na specifické potřeby těchto žáků.

Doporučený postup

Technické vybavení rodin a možnosti připojení na internet zjistěte hned ve fázi přípravy plánu zavedení kombinované výuky.

Zvažte, zda může škola nabídnout k zapůjčení potřebnou techniku (notebook, sluchátka, myš).

Připravte si formulář smlouvy o výpůjčce (viz Metodické doporučení) s jasnými podmínkami a hodnotou zapůjčeného vybavení.

Pokud máte ve škole více žáků ze sociálně znevýhodněných rodin, zkuste jako škola oslovit místní telekomunikační operátory, zda mohou nabídnout datový balíček pro vaše žáky.

Zajistěte proškolení ZZ, aby mohli svým dětem pomoci s technickým připojením v rámci výuky.

Aktivně pracujte proti stigmatizaci žáků ze sociálně slabších rodin z důvodů nedostatečného nebo chybějícího vybavení.

3.8 Další provoz školy ovlivněný zavedením kombinované výuky

3.8.1 Zajištění stravování žáků začleněných do kombinované výuky

Žáci mají nárok na dotovaný oběd i během distanční výuky, pokud jsou zapsáni ve školním stravování.

Nastavte pravidla stravování tak, aby bylo umožněno žákům dojít si na oběd i v den, kdy mají distanční výuku. Respektujte přitom hygienické předpisy (např. povolení odběru do vlastních nádob).

Pokud sestavujete rozvrh jídelny, pamatujte na žáky z distanční výuky.

Upravte vnitřní řád školní jídelny tak, aby si žák z distanční výuky mohl vzít jídlo s sebou.

3.8.2 Zajištění podmínek v DM žáků zařazených do kombinované výuky

Pokud máte žáky, kteří využívají služby domovů mládeže, neopomeňte s vedením domovů projednat a smluvně zakotvit podmínky, za kterých budou tito žáci schopni účasti na synchronní distanční výuce, a podmínky pro práci na úkolech asynchronní výuky, pokud ji pro tyto žáky plánujete zavést.

4 Fáze běžného provozu kombinované výuky

V této fázi je kombinovaná výuka plně integrovaná do běžného života školy. Dochází k běžnému využívání kombinované výuky a případnému dalšímu rozšiřování kombinované výuky na základě výsledků průběžně realizované zpětné vazby (mezi žáky, ZZ a vyučujícími).

Kombinovaná výuka je zakotvená: ve školním řádu, ŠVP, příp. v tematických plánech, v informačním systému školy (ŠIS) a ve vnitřních směrnících školy.

4.1 Pravidelné vyhodnocování efektivity

Minimálně jednou ročně provádějte vyhodnocení efektivity KV, dopadu na dosahování očekávaných výsledků učení, kvalitu a trvalost poznatků žáků, jejich dovedností, postojů a také vlivu KV na utváření klíčových kompetencí.

Vyhodnocujte pravidelně technické parametry technologií, které pro provoz KV používáte (např. přetížení LMS, potřeba aktualizací SW, inovace).

Dotazníky a anketami průběžně sledujte spokojenost žáků a rodičů i pedagogů.

Příklad rámce (sledované oblasti a ukazatele) je uvedený v příloze č. 4. Rámec definuje sedm oblastí sledování efektivity. Pro každou oblast uvádí několik příkladů ukazatelů využitelných k měření efektivity. Aby měla evaluace smysl a mohla ukázat také trendy jednotlivých ukazatelů, je vhodné ji zavést jako pravidelně se opakující aktivitu, například v rámci každého pololetí nebo alespoň v rámci každého školního roku. Není nutné sledovat všechny uvedené ukazatele, případně si stanovte vlastní ukazatele tak, aby evaluační rámec pokrýval specifika vaší školy.

Výsledky využijte jako podklad pro aktualizaci modelu KV u vás ve škole a pro výroční zprávu školy.

4.2 Zavádění KV do dalších ročníků, vyučovacích předmětů a studijních oborů

Pokud vyhodnotíte KV jako úspěšnou, lze očekávat, že budete v rámci běžného provozu KV rozšiřovat uplatnění KV (další třídy, ročníky, vyučovací předměty, studijní obory, modely KV).

4.2.1 Ověření modelu kombinované výuky

Provádějte ověření časového rozvrhu, organizace prezenční a distanční části, synchronních a asynchronních bloků. Testujte konkrétní nástroje a platformy (LMS, videokonference, sdílení materiálů, testování). Sledujte dostupnost a funkčnost technologií, připravenost žáků i pedagogů.

Je výhodné, pokud výsledky KV v nových třídách, ročnících a vyučovacích předmětech můžete ověřit srovnáním s referenčním vzorkem. Pokud je to organizačně možné, proveďte rozšíření KV nejprve ve vybraných třídách nebo skupinách. Výběr skupiny by měl zohledňovat: připravenost žáků a jejich rodičů, vhodnost předmětu (např. informatika, cizí jazyk, občanská výchova), zájem pedagogů, technické možnosti školy.

4.2.2 Okamžitá zpětná vazba

Zaveďte pravidelné reflexe KV s pedagogy, zpětnou vazbu od žáků a rodičů formou dotazníků, diskusí nebo třídnických hodin. Veškeré poznatky se zaznamenávejte, analyzujte a operativně zapracovávejte do organizace výuky.

4.3 Rozvoj pedagogických pracovníků, školení, podpora, úprava ŠVP

Aktualizujte průběžně plán dalšího vzdělávání pedagogů v oblasti ICT.

Pravidelně aktualizujte ŠVP, aby odpovídal zkušenostem z realizace KV.

Zajišťujte podporu žákům i ZZ (návody, kontaktní osoby).

4.4 Financování a technická údržba

Zajistěte dostatečné financování rozvoje KV z rozpočtu školy nebo grantů (krajské či obecní dotace).

Věnujte pozornost pravidelné obnově zařízení, aktualizaci softwaru, IT podpoře a zavádění nových aplikací a nástrojů vhodných pro KV.

5 Přílohy

5.1 Příloha 1: Použité zkratky

AP	Asistent pedagoga
DV	Distanční výuka
ICT (IKT)	Informační a komunikační technika
IS	Informační systém
KV	Kombinovaná výuka
LMS	Learning management system (systém pro řízení výuky, aplikace řešící administrativu a organizaci výuky)
PP	Pedagogický pracovník
PT	Průřezové téma
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
SWOT	SWOT analýza (hodnotí Silné stránky / S trengths, Slabé stránky / W eaknesses, Příležitosti / O pportunities a Hrozby / T hreats v rámci plánování)
ŠIS	Školní informační systém
ŠŘ	Školní řád
ŠVP	Školní vzdělávací program
ŠZ	Školský zákon
UP	Učební plán
VP	Vzdělávací program
ZZ	Zákonný zástupce

5.2 Příloha 2: Ukázky zavedení kombinované výuky do školního řádu

5.2.1 Příklad první

Škola upravila pravidla pro kombinovanou výuku formou dodatku ke školnímu řádu.

Dodatek ke školnímu řádu SOŠ pro kombinovanou výuku od školního roku 2023/2024.

1. Kombinovaná výuka se bude uskutečňovat systematickým střídáním prezenční a distanční formy výuky dle stanoveného rozvrhu a organizace aktuálního školního roku. V každém pololetí školního roku bude distanční forma výuky probíhat v rozsahu 2 týdnů (1 týden synchronní a 1 týden asynchronní forma výuky). Praktické vyučování bude nadále probíhat prezenční formou vzdělávání.
2. Žáci zapojení do kombinované výuky jsou povinni se vzdělávat distančním způsobem dle stanoveného rozvrhu a organizace školního roku.
3. Distanční synchronní výuka probíhá ve stanoveném časovém úseku běžného rozvrhu hodin. Tato výuka je technicky realizována současným využíváním platformy pro online komunikaci (aplikace Google Classroom). Distanční asynchronní výuka se uskuteční formou samostatné práce žáků na zadáných úkolech. Vyučující poskytuje žákům v předem domluveném termínu podporu či zpětnou vazbu.
4. Do kombinované výuky mohou být žáci zařazeni na základě žádosti zákonných zástupců nezletilých žáků či žádosti zletilých žáků. O zařazení žáka do pokusného ověřování kombinované výuky rozhodne ředitel školy. Zařazení žáka do pokusného ověřování může proběhnout i v průběhu školního roku. Žák může být z pokusného ověřování kombinované výuky vyřazen na základě rozhodnutí ředitele školy či na základě žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka či žádosti zletilého žáka.
5. Průběh distančního vyučování se standardně zaznamenává do elektronické třídní knihy, kde se eviduje i absence žáků v distančním synchronním vyučování.
6. Postup omlouvání absence žáků se řídí stejnými pravidly jako prezenční forma vzdělávání.
7. Žáci zařazení do kombinované výuky se vzdělávají podle školního vzdělávacího programu včetně všech očekávaných výstupů bez úprav.
8. Hodnocení žáků zapojených do kombinované výuky probíhá stejným způsobem jako při prezenční výuce.
9. Pro komunikaci se zákonnými zástupci žáků zapojených do projektu slouží primárně prostředí Komens v IS Bakaláři.
10. V době distanční výuky při pokusném ověřování kombinované výuky nenese škola odpovědnost za bezpečnost a ochranu zdraví žáků.
11. Žákům je zakázáno zveřejňovat jakýkoliv záznam, fotografie nebo podobný materiál z online hodin na veřejnosti či internetu.
12. Tato pravidla se uplatňují v případě distanční výuky jako součást kombinované výuky. Při prezenční výuce se žáci řídí platným školním řádem.

13. Žáci, kteří nejsou zapojeni do kombinované výuky, se v době probíhající distanční výuky vzdělávají prezenčně ve škole.

5.2.2 Příklad druhý

Škola přidala do školního řádu další kapitolu do oddílu „Organizace výuky“ v tomto znění:

Pravidla pro kombinovanou výuku

1. Po dohodě mezi Tebou, zákonným zástupcem a školou požádá zákonný zástupce o přestup žáka na kombinovanou výuku a ředitelka školy tento přestup může povolit. Ředitelka školy má také právo kombinovanou výuku ukončit. V případě ukončení přechází žák automaticky na prezenční výuku ke dni stanovenému v rozhodnutí o ukončení kombinované výuky.
2. Při zahájení kombinované výuky stanoví třídní učitel se zákonným zástupcem podmínky výuky – časové rozvržení přítomnosti ve škole. Toto rozvržení lze měnit po dohodě s třídním učitelem i v průběhu výuky na základě aktuální situace.
3. V průběhu kombinované výuky jsou pro Tebe závazné plány učiva a úkoly, které ti stanoví jednotliví pedagogové. Tvou povinností je také sledovat pokyny a informace a komunikovat se školou dohodnutým způsobem – prostřednictvím informačního systému, online platformy apod.
4. Tvé vzdělávání bude ověřováno a hodnoceno podle stejných kritérií jako při prezenčním vzdělávání. V případě, že některý z předmětů bude probíhat pouze formou kombinované výuky mimo školu, může vyučující těchto předmětů specifikovat další požadavky pro ověření a hodnocení výstupů vzdělávání (v souladu s ŠVP a podmínkami Hodnocení).
5. Během Tvé přítomnosti ve škole za Tebe zodpovídá škola a platí pro Tebe všechna ustanovení tohoto školního řádu. Během doby, kdy nejsi přítomen ve škole, za Tebe zodpovídá zákonný zástupce.

K odstavci (2) – necháváme si možnost jednak povolit (není to automatické) a také právo ukončit kombinovanou výuku, pokud by se ukázalo, že je pro žáka/žákyni nevhodná.

Odstavec (3) V písemné dohodě jasně specifikujeme, kdy probíhá výuka ve škole a kdy mimo školu – je důležité, aby to bylo předem dáno písemně.

Odstavec (4) – zdůraznění spoluzodpovědnosti žáka na KV. Opět v písemné dohodě upřesníme, že např. pokud nemá předem dány úkoly a zadání pro distanční výuku, osloví příslušné učitele a zjistí si informace.

Odstavec (5) V případě, že žák/žákyně má asynchronní distanční výuku např. jeden stejný den v týdnu a v tomto dni mají jedinou hodinu určitého předmětu (např. informatika, výchova k občanství apod.) dojde k tomu, že žák/žákyně vlastně celý předmět absoluuje distančně. V takovém případě vyučující stanoví, jak bude ověřováno, že žák/žákyně dosahuje očekávané výstupy. Může se např. domluvit, že si napíše testy v jiný den, budou přezkoušeni v jiný den nebo že budou hodnoceni podle projektů, které vypracují apod.

5.3 Příloha 3: Školní kodex pro distanční výuku

Školní kodex pro distanční výuku stanovuje pravidla a očekávání, která musí dodržovat žáci, učitelé i zákonní zástupci během distanční výuky. Slouží k zajištění efektivního, bezpečného a respektujícího prostředí při vzdělávání na dálku. Kodex upravuje například zásady chování při online hodinách, technické požadavky, způsob komunikace i ochranu soukromí. Jeho dodržování přispívá ke kvalitnímu průběhu distanční části kombinované výuky.

Kodex pro distanční výuku popisuje např.:

- a) co je považované za vhodné a nevhodné chování v distanční části výuky
- b) respektování pokynů vyučujícího
- c) podmínky pro práci s kamerou (za jakých podmínek musí být zapnuta nebo může být vypnuta)
- d) že žák nerozptyluje svým chováním ostatní žáky
- e) že žák nešíří nevhodné komentáře
- f) pravidla nakládání s audiovizuálním obsahem
- g) vhodné je také zmínit eskalační proces při porušení pravidel, např. nejprve informování třídního a výchovného poradce, pak schůzka se ZZ ve škole, pak napomenutí třídního učitele... podle zvyklostí školy.

Kodex pro distanční výuku vydejte jako samostatný školní dokument nebo zařaďte do školního řádu.

5.4 Příloha 4: Příklad komplexního rámce pro evaluaci efektivity kombinované výuky

Rámec ukazuje příklad možného řešení (nástrojů) hodnocení celkových dopadů KV na vzdělávací proces ve vaší škole. Rámec definuje sedm oblastí sledování efektivity. Pro každou oblast uvádí několik příkladů ukazatelů využitelných k měření efektivity. Škola si může nastavit svůj vlastní rámec i soubor nástrojů hodnocení efektivity kombinované výuky.

Aby měla evaluace smysl a mohla ukázat také trendy jednotlivých ukazatelů, je nutné ji zavést jako pravidelně se opakující aktivitu, například v rámci každého pololetí nebo alespoň v rámci každého školního roku.

5.4.1 Oblasti sledování efektivity

5.4.1.1 Učební výsledky žáků

Cíl: Zjistit, zda kombinovaná výuka přináší zlepšení znalostí, dovedností a kompetencí podle rámcového vzdělávacího programu (RVP ZV).

Ukazatele:

Typ	Příklad ukazatele	Možné zdroje/měření
Kognitivní výsledky	Dosažení OVU	Pretest/posttest, školní testy, didaktické testy, kvízy v LMS
Rozvoj KK	Schopnost pracovat s informacemi (vyhledávání, třídění, hodnocení)	Praktické úkoly, digitální projekty
	Rozvoj komunikačních dovedností (ústní, písemné, digitální)	Analýza žákovských prací, nahrávky, hodnocení učitelem
	Schopnost samostatně plánovat a řídit učení	Sebehodnocení, portfolio, učitelské pozorování
Retence znalostí	Udržení znalostí po delší době	Opakované testování po 4–8 týdnech

Poznámka: Kombinovaná výuka často zlepšuje schopnost „učit se učit“. Proto je vhodné sledovat nejen znalosti, ale i proces učení.

5.4.1.2 Aktivita a zapojení žáků

Cíl: Zhodnotit, jak se žáci účastní různých částí výuky (prezenční i distanční) a jak aktivně přistupují k učení.

Ukazatele:

Typ	Příklad ukazatele	Možné zdroje/měření
Účast	Docházka v prezenční části	Třídní kniha
	Aktivita v online části (počet přihlášení, splněné úkoly)	Data z LMS (např. Google Classroom, MS Teams)
Aktivita v úkolech	Poměr splněných úkolů k zadaným	Statistiky z LMS, učitelské záznamy
	Kvalita vypracování úkolů	Hodnocení podle předem stanovených kritérií
Interakce a spolupráce	Počet a kvalita příspěvků v online diskusích	Analýza obsahu, reflexe učitele
	Schopnost spolupracovat v týmu (online i off-line)	Pozorování, zpětné vazby
Samostatnost	Míra potřeby učitelské podpory	Pozorování, rozhovory se žáky

Poznámka: Aktivita by se měla posuzovat i kvalitativně – např. nejen počet odevzdaných úkolů, ale i jejich obsahová úroveň.

5.4.1.3 Motivace, postoje a spokojenost žáků

Cíl: Porozumět, jak žáci vnímají kombinovanou výuku a jak je ovlivňuje jejich motivace, sebevědomí a vztah k učení.

Ukazatele:

Typ	Příklad ukazatele	Možné zdroje/měření
Vnitřní motivace	„Chci se učit, protože mě to baví“	Dotazník, rozhovor
Vnímaná užitečnost	„To, co se učím, mi dává smysl“	Dotazník, reflexní list
Sebedůvěra při učení	„Dokážu si poradit s online úkolem“	Sebehodnocení, rozhovor
Postoj k technologiím	Zájem o digitální nástroje a bezpečné chování online	Dotazník, pozorování
Spokojenost s výukou	Vnímání podpory učitele, jasnosti instrukcí, spravedlnosti hodnocení	Dotazník

5.4.1.4 Efektivita výukových metod a podpory učitelů

Cíl: Zjistit, jak učitelé kombinovanou výuku plánují, realizují a jak se v ní cítí.

Ukazatele:

Typ	Příklad ukazatele	Možné zdroje/měření
Didaktické postupy	Použití aktivizačních metod (projektové učení, objevování, gamifikace)	Hospitace
	Rovnováha mezi online a prezenční částí	Analýza plánů hodin
Pedagogická interakce	Kvalita zpětné vazby žákům	Analýza komentářů v LMS, dotazník žáků
Technická kompetence učitele	Zvládání digitálních nástrojů	Sebehodnocení, školní audit
Učitelská zátěž a podpora	Časová náročnost přípravy, stres, přetížení	Dotazník učitelů, rozhovor
Profesní rozvoj	Účast na školeních, sdílení zkušeností	Evidence DVPP, rozhovory

5.4.1.5 Školní prostředí, organizace a podmínky

Cíl: Posoudit, zda škola vytváří vhodné podmínky pro úspěšnou kombinovanou výuku.

Ukazatele:

Typ	Příklad ukazatele	Možné zdroje/měření
Technické zázemí	Dostupnost zařízení (žáci i učitelé)	Inventura ICT, dotazník rodičů
	Kvalita připojení k internetu	Interní test, zpětná vazba učitelů
Organizace výuky	Jasná pravidla pro práci online (čas, úkoly, hodnocení)	Analýza školních dokumentů
Podpora vedení školy	Koordinace kombinované výuky, sdílení praxe	Rozhovory, plán rozvoje školy
Zapojení rodičů	Informovanost a spolupráce při domácí části výuky	Dotazník rodičů, konzultace

5.4.1.6 Dlouhodobý dopad na žáky a školu

Cíl: Zjistit, zda kombinovaná výuka vede k trvalému zlepšení v učení i kultuře školy.

Ukazatele:

Typ	Příklad ukazatele	Možné zdroje/měření
Seberegulace žáků	Žák si umí stanovit cíl, sledovat pokrok, hodnotit výsledek	Sebehodnocení, portfolio
Přenos dovedností	Používání naučených digitálních a učebních strategií v jiných předmětech	Pozorování, projektové práce
Rozvoj digitální kultury školy	Sdílení materiálů, online komunikace, bezpečné chování	Interní evaluace školy
Změna výukové kultury	Spolupráce učitelů, otevřenost inovacím	Pedagogická rada, rozhovory

5.4.1.7 Efektivita z hlediska nákladů a přínosů

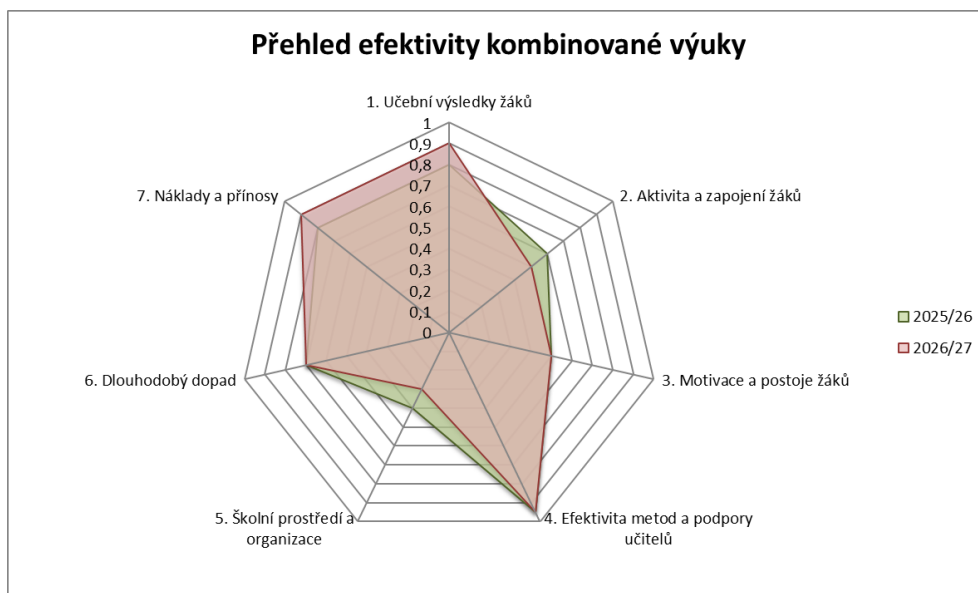
Cíl: Vyhodnotit, zda jsou časové a finanční investice přiměřené dosaženým výsledkům.

Ukazatele:

Typ	Příklad ukazatele	Možné zdroje/měření
Časová efektivita	Kolik času zabere příprava vs. přínos pro žáky	Deníky učitelů, přípravy učitelů na hodiny
Finanční efektivita	Náklady na techniku, licence, školení	Rozpočet školy
Vnímaný přínos	Pocit, že kombinovaná výuka zlepšuje výsledky i atmosféru	Dotazník učitelů, rozhovor vedení
Úspora / efektivní využití času	Méně duplicit, efektivnější výklad, individualizace	Analýza hodin, časová studie

5.4.2 Zpracování výsledků

Jednotlivá zjištění podle ukazatelů nebo souhrnně za popsané oblasti je potřeba kvantifikovat a standardizovat s využitím koeficientů. Výsledkem může být graf podle příkladu, kdy škola sleduje efektivitu KV ve dvou školních letech.

Poznámka: Při nastavení koeficientů pro jednotlivé ukazatele nebo sledované oblasti se nastavuje váha jednotlivých měřených veličin.